

การวิจัยและพัฒนาเรื่องนี้ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ใน 3 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาสภาพของกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม 2) แสวงหาแนวทาง วิธีการและดัชนีชี้วัดการพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม 3) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม ประชากรในการวิจัยมี 2 กลุ่ม ได้แก่ ผู้มีส่วนสำคัญในการพัฒนา คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเขาวง จำนวน 14 คน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง คือ ผู้อำนวยการ ครู คณะกรรมการสถานศึกษา นายกองค้การบริหารส่วนตำบลเขาวง ผู้เชี่ยวชาญ และผู้เข้าชมนิทรรศการ รวม จำนวน 118 คน

กรอบในการวิจัยที่ใช้พัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มมี 4 ด้าน คือ การมีเป้าหมายร่วมกัน การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การติดต่อสื่อสารกันในกลุ่ม และการตัดสินใจร่วมกัน ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มของนักเรียน สรุปได้ดังนี้

1.1 นักเรียนส่วนใหญ่มีโอกาสทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนใหญ่การทำหน้าที่เป็นสมาชิกกลุ่ม ความสามารถในการทำงานกลุ่มอยู่ในระดับดี ความรู้สึกต่อการทำงานกลุ่มส่วนใหญ่ชอบมาก ส่วนโอกาสในการเปลี่ยนกลุ่มนานๆ ครั้ง ขนาดของกลุ่มอยู่ที่ 5 - 6 คน

1.2 นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจและเจตคติที่ดีในกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มอยู่ในระดับน้อย

1.3 นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เคยมีเป้าหมายร่วมกัน พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานและพฤติกรรมติดต่อสื่อสารกันในกลุ่มอยู่ในระดับน้อยครั้ง พฤติกรรมตัดสินใจร่วมกันในระดับปานกลาง

2. แนวทางและวิธีการในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มของนักเรียน ประกอบด้วย 2 กิจกรรม คือ

2.1 ชุดฝึกกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม จำนวน 4 ชุด คือ 1) ชุดการมีเป้าหมายร่วมกัน 2) ชุดการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 3) ชุดการติดต่อสื่อสารกันในกลุ่ม 4) ชุดการตัดสินใจร่วมกัน

2.2 โครงการกลุ่มและการแสดงนิทรรศการการเรียนรู้ของกลุ่ม

3. ดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มของนักเรียน ดังนี้

3.1 นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม ตอบถูกต้องร้อยละ 80 มีเจตคติต่อกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มอยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 75 และมีพฤติกรรมกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มในแต่ละด้านร้อยละ 75

3.2 นักเรียนสามารถใช้กระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม จัดทำโครงการกลุ่มและนำเสนอโดยการจัดนิทรรศการการเรียนรู้ของกลุ่มอยู่ในระดับดีมาก

4. ผลการพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มของนักเรียนตามแนวทางและวิธีการพัฒนาที่ได้จากการแสวงหาร่วมกันของผู้มีส่วนสำคัญและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีดังนี้

4.1 นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มอยู่ในระดับมาก มีเจตคติต่อกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มอยู่ในระดับมากที่สุด และมีพฤติกรรมการมีเป้าหมายร่วมกัน คิดเป็นร้อยละ 80 นักเรียนทั้งหมดมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกลุ่ม การติดต่อสื่อสารกันในกลุ่มและการตัดสินใจร่วมกัน

4.2 ผลการประเมินโครงการกลุ่มและการแสดงนิทรรศการการเรียนรู้ของกลุ่มส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีมาก

This research and development aims to 1) study the state of the learning process using the group process, 2) work out guidelines, method and key performance indicators for learning process development using the group process, 3) develop the learning process using the group process. The 118 population employed consisted of 2 groups: the insiders for development, i.e. 14 Prathomsuksa 5 students of Wat Khao Wong School, and others involved: director, teachers, school board members, Chief Executive of the Khao Wong District Administrative Organization, experts, and exhibition visitors.

The research frame employed consisted of 4 aspects: having the same target, management participation, group communication, and participatory decision making.

The findings indicated that:

1. current state, problems, and needs for learning process development using the group process for students were concluded as follows:

1.1 most students worked in groups moderately; they were group members; their ability for group work was at a good level. They liked working in groups and rarely changed their group. The group size was 5-6 persons.

1.2 most students had knowledge, understanding and a good attitude towards the learning process using group processes at a low level.

1.3 most students have never had a shared target before; their management participation and their communication behavior in group was at a low level. Their participatory decision making behavior was rated moderately.

2. the guidelines, methods and key performance indicators for learning process development using the group process for students comprised 2 activities:

2.1 learning process training set using the group process consisted of 4 sets: 1) having the same target set, 2) management participation set, 3) in-group communication set, and 4) participation decision set.

2.2 group project and group learning exhibition

3. the key performance indicators for group learning development using group process of students comprised:

3.1 students had knowledge and understanding in the learning process at 80 percent; their attitude towards the learning process was at the highest level, 75 percent and each individuals learning process behavior using the group process was also at 75 percent.

3.2 students were able to implement the aforementioned learning process, design a group project, and present their project in group learning exhibition at an excellent level.

4. the aforementioned learning process resulted in:

4.1 students had knowledge, understanding in the learning process at a high level; their attitude towards the learning process was at the highest level. Their behavior towards having a shared target was at 80 percent. All students participated in group management, in-group communication and participatory decision making.

4.2 the group project evaluation result and most of the group learning exhibitions were rated at an excellent level.